

Praha dne 14. listopadu 2018
Č. j.: MZP/2018/710/2904
Vyřizuje: Ing. Dlouhá
Tel.: 267 122 314
E-mail: Klara.Dlouha@mzp.cz

**Správa železniční dopravní cesty,
státní organizace**
Generální ředitelství
Dlážděná 1003/7
110 01 Praha 1

Věc: Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu obsahu Aktualizace Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje z hlediska vlivů na životní prostředí

Oprávněný investor, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, zažádal v rámci zkráceného postupu pořizování Aktualizace Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále také „A3ZÚR MSK“) dle ustanovení § 42a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“) k vydání stanoviska podle ustanovení § 42a odst.2 písm. e) stavebního zákona, zda má být návrh obsahu A3ZÚR MSK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí.

Návrh obsahu A3ZÚR MSK se týká vymezení koridoru pro vysokorychlostní trať (dále jen „VRT“) ze železniční stanice Ostrava-Svinov na hranici Moravskoslezského a Olomouckého kraje u Vražného včetně staveb souvisejících s VRT jako veřejně prospěšné stavby. Vymezení koridoru je předpokládáno v základní šíři 200 m. Rozšíření koridoru oproti základní šířce je navrženo v oblasti města Studénka pro zachování více možností při stanovení přesného vedení trasy a také v místech napojení VRT na stávající trať. Zúžení koridoru je navrženo v oblasti vedení trati v ploše chráněné krajinné oblasti (dále jen „CHKO“) Poodří s ohledem na minimalizaci průniku koridoru s plochou CHKO.

Oprávněný investor předložil MŽP pro vydání požadovaného stanoviska následující podklady:

- stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody (Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a Agentury ochrany přírody a krajiny, Regionálního pracoviště Správy CHKO Poodří) z hlediska možného významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh obsahu A3ZÚR MSK může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí (dále jen „PO“) ležících na území Moravskoslezského kraje,
- koordinační výkres zobrazující limity využití území,
- popis návrhu obsahu A3ZÚR MSK včetně zákresu.

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

MŽP dle § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona a postupem podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k předmětu změny koncepce, charakteristice dotčeného území a stanoviskům příslušných orgánů ochrany přírody, požaduje posouzení návrhu obsahu A3ZÚR MSK z hlediska vlivů na životní prostředí a zároveň stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů zmiňované Aktualizace č. 3 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje na životní prostředí a na lokality soustavy Natura 2000. Návrh obsahu A3ZÚR MSK může mít významný vliv na životní prostředí, a proto je nezbytné provést jeho posouzení jak z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona, tak i z hlediska vlivů na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

Odůvodnění:

Porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

1. Obsah koncepce, zejména s ohledem na:

a. účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů koncepce –

Návrh obsahu A3ZÚR MSK obsahuje invariantní řešení výše zmíněného koridoru pro záměr VRT. Vzhledem k dosavadnímu prověřování tras a hustotě zástavby nelze stanovit jiné možné vymezení. Varianty umístění VRT uvnitř koridoru budou dále předmětem posuzování vlivů záměru na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

b. míru, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, a to buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo z hlediska požadavků na přírodní zdroje – Koridor pro záměr VRT, který bude realizovaný na základě předkládané A3ZÚR MSK, stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Realizací záměru dojde k vybudování vysokorychlostní trati v úseku Ostrava-Svinov – Vražné a veřejně prospěšných staveb souvisejících s touto VRT.

c. míru, v jaké ovlivňuje jiné koncepce – A3ZÚR MSK bude mít vztah k řadě dokumentů na národní i regionální úrovni (územní plány obcí, koncepce týkající se dopravní a technické infrastruktury). V rámci zpracování A3ZÚR MSK bude také prověřen soulad

s republikovými prioritami vymezenými v Politice územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 1.

d. význam koncepce pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje – Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje, resp. A3ZÚR MSK, jakožto územně plánovací dokumentace, je koncepcí s významným potenciálem pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví. Jelikož předkládaná A3ZÚR MSK řeší pouze dopravní koridor, a to železniční koridor v úseku Ostrava-Svinov – Vražné a vzhledem k přímému dotčení předmětu ochrany EVL Poodří a PO Poodří, je posouzení vlivů návrhu zmíněné aktualizace na životní prostředí více než přínosné.

e. vliv koncepce na udržitelný rozvoj dotčeného území (včetně sociálně-ekonomických aspektů) – Návrh předmětné aktualizace bude mít významný vliv na zlepšení dopravní obslužnosti nejen Moravskoslezského kraje, ale i kraje Olomouckého, včetně zajištění větší bezpečnosti železničního provozu, a v úhrnu tedy i na zajištění předpokladů pro udržitelný rozvoj území.

f. problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro koncepci – V dotčeném území se nachází záplavové území Q100 vodního toku Odry, vyskytují se zde poddolovaná území po historické těžbě černého uhlí Mariánské Hory a Svinov. Dále může realizací předmětné A3ZÚR MSK dojít k významnému ovlivnění předmětů ochrany a celistvosti EVL Poodří a PO Poodří, lze předpokládat negativní ovlivnění CHKO Poodří a prvků územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“).

g. význam koncepce pro implementaci požadavků vyplývajících z právních předpisů Evropského společenství týkajících se životního prostředí a veřejného zdraví – Předkládaná aktualizace neobsahuje takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí EU.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, zejména s ohledem na:

- a. pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu** – V rámci návrhu A3ZÚR MSK lze předpokládat vlivy trvalé a nevratné, např. z hlediska zaboru zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) v I. a II. třídě ochrany nebo z hlediska předpokládaných střetů s CHKO Poodří, EVL Poodří a PO Poodří při zpřesňování a úpravě trasy koridoru dopravní infrastruktury.
- b. kumulativní a synergickou povahu vlivu** – Na základě charakteru návrhu obsahu A3ZÚR MSK lze potenciální kumulativní a synergické vlivy s jinými záměry očekávat. Je tedy nezbytné důkladně vyhodnotit kumulativní a synergické vlivy a stanovit případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení zjištěných kumulativních či synergických vlivů. Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů A3ZÚR MSK

by mělo proběhnout také v souvislosti s vlivy (záměry) v sousedním Olomouckém kraji, jelikož tento bude také A3ZÚR MSK dotčen.

- c. přeshraniční povahu vlivu** – Z důvodu výše popsaného návrhu obsahu A3ZÚR MSK nejsou vlivy přesahující hranice České republiky předpokládány.
- d. rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení koncepce (např. při přírodních katastrofách, při haváriích)** – V dotčeném území se nachází záplavové území Q100 vodního toku Odry a poddolovaná území po historické těžbě černého uhlí Mariánské Hory a Svinov. Proto je možné očekávat větší rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví při přírodních katastrofách.
- e. závažnost a rozsah vlivu (počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen)** – Jelikož je dopravní koridor v rámci A3ZÚR MSK veden např. přes obce Hladké Žitovice, Kujavy, Suchdol nad Odrou, Polanka nad Odrou mohou vznikat potenciální negativní vlivy na obyvatelstvo a jejich veřejné zdraví. Předmětná A3ZÚR MSK tedy může mít potenciál významných a rozsáhlých vlivů.
- f. důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být zasažena, s ohledem na:**
- i. zvláštní přírodní charakteristiku nebo kulturní dědictví** – V dotčeném území se nachází řada zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“), např. CHKO Poodří, přírodní rezervace (dále jen „PR“) Polanský les, PR Rákosina a PR Rezavka. Dále lokality soustavy Natura 2000 – EVL Poodří, PO Poodří či nadregionální biocentrum a regionální biokoridory. Vzhledem k charakteru návrhu obsahu A3ZÚR MSK nelze vyloučit negativní vlivy na ÚSES, na ZCHÚ ani na další přírodní a kulturní hodnoty v dotčeném území.
  - ii. hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace** – Vzhledem k charakteru návrhu obsahu A3ZÚR MSK a situování VRT i do oblastí s větší hustotou obyvatel jsou negativní vlivy předpokládány.
  - iii. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot** – S rozvojem dopravní infrastruktury je předpokládáno větší zatížení obyvatel negativními vlivy. Z tohoto důvodu je nutné posoudit rozvoj dopravní infrastruktury zejména v souvislosti se stanovenými mezními hodnotami imisních limitů pro ochranu lidského zdraví v dotčeném území.
  - iv. kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání** – Při vymezování a úpravě trasy VRT lze předpokládat negativní vlivy v podobě záborů ZPF v I. a II. třídě ochrany.
  - v. dopady změny klimatu** – Vzhledem k charakteru návrhu obsahu A3ZÚR MSK není v této fázi předpokládáno negativní ovlivnění (mikro)klimatu v dotčeném území.

- g. dopad na oblasti nebo krajiny s uznávaným statusem ochrany na národní, komunitární nebo mezinárodní úrovni** – Předmětnou A3ZÚR MSK budou předměty ochrany EVL a PO ve vztahu k charakteru koncepce přímo dotčeny. Může dojít k ovlivnění předmětů ochrany a celistvosti EVL Poodří a PO Poodří. Stejně tak lze předpokládat negativní ovlivnění CHKO Poodří.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti – Přínos posouzení A3ZÚR MSK je považován za významný především z důvodu zajištění environmentální integrity a prevence závažných či nevratných poškození životního prostředí a lidského zdraví. Jelikož je předmětný koridor v platných ZÚR MSK vymezen pouze jako územní rezerva a dosud nebylo provedeno vyhodnocení vlivů na životní prostředí, je jeho posouzení v rámci A3ZÚR MSK nutné.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů návrhu A3ZÚR MSK na životní prostředí. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů A3ZÚR MSK na životní prostředí dle přílohy stavebního zákona a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování předložené aktualizace.

Při zpracovávání vyhodnocení vlivů návrhu A3ZÚR MSK na životní prostředí je možné vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2).

1. U navrhovaného koridoru požadujeme jednotlivě vyhodnotit jeho vliv na všechny složky životního prostředí a veřejné zdraví. Posuzují se vlivy na veřejné zdraví (s důrazem na hluk) a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy A3ZÚR MSK na fragmentaci krajiny; střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a jejich vzájemné působení a souvislosti.
2. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů A3ZÚR MSK na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu A3ZÚR MSK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí s aktualizací A3ZÚR MSK jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami a požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.
3. V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí A3ZÚR MSK požadujeme provést vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. V této souvislosti poukazujeme na rozsudek NSS 1 Ao 7/2011 – 526, kterým byly zrušeny Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat

jak na úrovni konkrétního navrženého koridoru, tak i s ohledem na širší vztahy a vazby a v souvislosti se stavem v území a záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými (rozsudek NSS 4 AOs 1/2013 – 133). Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.

4. Požadujeme vyhodnotit vliv A3ZÚR MSK na ZCHÚ, je nezbytné vyhodnotit, zda realizací A3ZÚR MSK nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ (zejména CHKO Poodří (dotčení I. a II. zón), PR Rezavka, PR Rákosiny). V rámci vyhodnocení požadujeme navrhnout opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů na soustavu ZCHÚ (např. směřování koridoru vně ZCHÚ) a opatření zajišťující migrační propustnost území pro živočichy.
5. Požadujeme vyhodnotit vlivy A3ZÚR MSK z hlediska možných vlivů na ÚSES a významné krajinné prvky. Hodnocení zaměřit také na migrační koridory, zejména ve vztahu k vybraným zvláště chráněným druhům velkých savců.
6. Posoudit vlivy navrhovaného koridoru na odtokové poměry, resp. na zhoršení povodňového nebezpečí. Dále vyhodnotit vlivy navrhovaného koridoru na podzemní a povrchové vody, ochranná pásma vodních zdrojů a změny vodního režimu krajiny. Vyhodnotit vlivy jednotlivých opatření na dotčené vodní útvary. Vyhodnotit, zda je vyloučena možnost zhoršení stavu či potenciálu nebo nedosažení dobrého stavu či potenciálu dotčených vodních útvarů následkem realizace těchto opatření.
7. Požadujeme vyhodnotit vliv A3ZÚR MSK na ZPF, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětu a cílů ochrany ZPF, a to především ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborům nejkvalitnější půdy v I. a II. třídě ochrany, případně požadujeme uvést opatření vůči těmto negativním vlivům. Dále požadujeme zaměřit se na posouzení nutnosti odejmutí ploch ZPF, snížení velikosti záborů na minimum, posouzení veřejného zájmu, který výrazně převažuje nad zájmem ochrany ZPF (ustanovení § 5 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů, § 3 vyhlášky č. 13/1994 Sb.). Dále vyhodnotit vliv A3ZÚR MSK na zábor a zásah do pozemků určených k plnění funkcí lesa, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
8. Z hlediska ochrany výhradních ložisek nerostných surovin požadujeme navrhnout a následně náležitě odůvodnit taková řešení, která by zásadním způsobem neztížila či neznemožnila jejich využití. Z hlediska svahových nestabilit a vlivu potencionálních poddolovaných území požadujeme vyhodnotit podmínky v celém rozsahu navrhované trasy.

9. Požadujeme vyhodnotit vliv A3ZÚR MSK na lokality soustavy Natura 2000, je nezbytné vyhodnotit, zda realizací A3ZÚR MSK nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (zejména EVL Poodří a PO Poodří). V rámci vyhodnocení vlivů na EVL a PO požadujeme navrhnout opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů na lokality soustavu Natura 2000 (vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny).
10. Požadujeme vyhodnotit, zda návrh A3ZÚR MSK naplňuje cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů (např. Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Aktualizace Státní politiky životního prostředí ČR 2012 – 2020, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, Program zlepšování kvality ovzduší Aglomerace CZ08A – Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek, Program zlepšování kvality ovzduší Zóna CZ08Z – Moravskoslezsko, Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 1.
11. Požadavky uvedené v tomto stanovisku je nezbytné ve vyhodnocení vlivů A3ZÚR MSK na životní prostředí a veřejné zdraví relevantně vypořádat a náležitě odůvodnit i s odkazem na příslušnou kapitolu (čísla stran).

Jelikož příslušné orgány ochrany přírody nevyloučily ve svých stanoviscích dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv A3ZÚR MSK na lokality soustavy Natura 2000, musí být A3ZÚR MSK předmětem posouzení podle § 45i odst. 13 zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu (vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny).

Nevyloučí-li výsledek posouzení podle ustanovení § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny významný negativní vliv koncepce na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, musí pořizovatel respektovat ustanovení § 45i odst. 2, odst. 8 až odst. 12 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí

- MŽP, OVSS IX – Ostrava, zde
- MŽP, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, zde
- MŽP, odbor obecné ochrany přírody a krajiny, zde
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde
- MŽP, odbor geologie, zde
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství,
28. října 117, 702 18 Ostrava
- Agentura ochrany přírody a krajiny, regionální pracoviště Správa CHKO Poodří,
Trocnovská 2, 702 00 Ostrava - Přívoz